

اولین همایش علمی پژوهشی توسعه و ترویج فرهنگ و هنر ایران

art.confnastr.ir

بررسی و تحلیل سبک هنری ماندالا و ایده پردازی در طراحی لباس زنانه

دکتر علی محمودی عالمی^۱ و حدیقه لطفی^۲*

۱- استادیار، گروه هنر، دانشگاه هنر، موسسه آموزش عالی مارلیک، نوشهر، ایران alimahmodialami@yahoo.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه هنر، موسسه آموزش عالی مارلیک، نوشهر، ایران hadige.lotfi2@gmail.com

چکیده

ماندالا نمادی از جهان هستی، که از دیرباز در ادیان بودائی و هندو ترسیم شده است. ماندالا از کهن الگوهای است که مفهوم خود را در اغلب تمدنهای بشری در قالب فرم اولیه دایره، مربع و یا ترکیبی از هر دو بازنمایی کرده است؛ این در حالی است که در جزئیات عناصر از فرهنگ بومی هر منطقه تأثیر پذیرفته و وجوه متفاوتی به خود گرفته است. از نظر مفهوم، ماندالا تبیین کننده مکان مثالی خدایان، معابد، وسیله مراقبه در سنت هندو و بودا است و تصویر کننده باغ بهشت و یا همان نقش جهان در سنت ایرانی است. پژوهش حاضر کتابخانه‌ای و اسنادی می‌باشد. همچنین برای جمع‌آوری این پژوهش میدانی و یا به صورت اینترنتی می‌باشد. این پژوهش بر اساس هدف از نوع تحقیقات بنیادی است. نتایج نشان داد که جایگاه نقوش ماندالا در طراحی لباس به عنوان یکی از مهمترین شاخصه‌های هنر در تمام ادوار جایگاه والایی داشته است. لباس نیز از نمودهای عینی فرهنگ هر جامعه‌ای به شمار می‌رود. در کنار این مقوله‌ها استفاده از نقوش ماندالا در امور روزمره و با رویکرد زیبایی شناسانه از نکات مهم این پژوهش می‌باشد. سوال اصلی این پژوهش این است که نقوش ماندالا چه تأثیری روی شخصیت و ذهن افراد جامعه به خصوص زنان ایجاد می‌کنند. نتایج نشان داد که نقوش ماندالا به عنوان یک منبع الهام-گیری می‌تواند در لباس مورد استفاده قرار داد و استفاده از عناصر ماندالا به عنوان یک منبع برای الهام-گیری تغییراتی را در نظام‌مندی پوشاک ایجاد می‌کند و اساساً این منبع در ساختار و فرم لباس بکار می‌رود.

کلمات کلیدی: ماندالا، نقوش، لباس، طراحی.